Mondelinge uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-1023

(mr. J.L.M. Luiten, voorzitter, mr. A.J.J. le Poole, mr. dr. H. Wammes, leden en mr. J.E.M. Sünnen, secretaris)

Datum uitspraak	9 oktober 2026
Klacht van	De consument
Tegen	DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Geschil over de dekking van de rechtsbijstandverzekering. Volgens de commissie gaat het conflict niet over een arbeidsovereenkomst. Daarom biedt de verzekering geen dekking en heeft de consument geen recht op vergoeding van haar advocaatkosten. De commissie wijst de vorderingen af.

1. Mondelinge behandeling

De zaak is op 9 oktober 2026 behandeld op een hoorzitting. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de uitvoerder waren aanwezig: De heer mr. R. Rozendal, advocaat en de heer mr. D.R. Oostwouder, advocaat.

Aan het begin van de hoorzitting is aan beide partijen uitgelegd dat de commissie mondeling uitspraak kan doen.

2. Klacht

De consument vindt dat de uitvoerder haar verzoek om rechtsbijstand ten onrechte heeft afgewezen. De consument kreeg een conflict met een derde partij, omdat zij niet alle vergoedingen voor haar werkzaamheden als uitvoerend producent had ontvangen. Zij vroeg de uitvoerder om rechtsbijstand. De consument vindt dat het conflict valt onder de module Werk, Inkomen en Pensioen van haar rechtsbijstandverzekering. Volgens haar werkte zij onder gezag, verrichtte zij persoonlijk arbeid en was de verloningsconstructie via een verloningsmaatschappij alleen een administratieve manier van uitbetalen. De consument vindt dat haar werk in de praktijk lijkt op werk in loondienst en daarom is er sprake van een geschil over een arbeids-overeenkomst. De consument vordert dekking voor de rechtsbijstand en in het verlengde daarvan een vergoeding van de advocaatkosten die zij na de afwijzing van de uitvoerder heeft moeten maken.

De uitvoerder stelt dat geen sprake was van een arbeidsovereenkomst. De consument werkte volgens de uitvoerder op projectbasis en factureerde haar werkzaamheden via een verloningsmaatschappij. De derde partij ontving facturen waarop btw in rekening werd gebracht. Vervolgens hield de verloningsmaatschappij loonheffingen, premies en kosten in en werd aan de consument een netto gage uitgekeerd. Op de facturen stond vermeld dat sprake was van een onderliggende overeenkomst van opdracht. Daarom is volgens de uitvoerder geen sprake van werkzaamheden in loondienst, maar van een opdrachtrelatie. Omdat het geschil ging over onbetaalde facturen en niet over rechten uit een arbeidsovereenkomst, valt het volgens de uitvoerder niet onder de dekking van de verzekering. Daarom bestaat volgens de uitvoerder ook geen recht op vergoeding van de gemaakte advocaatkosten.

3. Beslissing

Volgens de commissie is geen sprake van een arbeidsovereenkomst. Daarom hoefde de uitvoerder geen rechtsbijstand te verlenen en wijst de commissie de vordering van € 17.195,- af.

4. Gronden voor de beslissing

De centrale vraag is of tussen de consument en de derde partij een arbeidsovereenkomst bestond. De consument vindt van wel, maar de uitvoerder bestrijdt dit. De commissie beoordeelt dit aan de hand van artikel 7:610 BW. Volgens dit artikel is sprake van een arbeidsovereenkomst als een werknemer gedurende een bepaalde tijd persoonlijk arbeid verricht in dienst van een werkgever en daarvoor loon ontvangt. Daarbij zijn drie kenmerken van belang: een gezagsverhouding, loon en persoonlijke arbeid.

Allereerst de gezagsverhouding. Voor een arbeidsovereenkomst is vereist dat sprake is van ondergeschiktheid aan een werkgever. De werkgever moet bevoegd zijn om aanwijzingen en instructies te geven over hoe het werk wordt uitgevoerd en de werknemer moet verplicht zijn deze op te volgen. Daarmee onderscheidt een arbeidsovereenkomst zich van een overeenkomst van opdracht. Bij een overeenkomst van opdracht kan een opdrachtgever ook aanwijzingen geven over het gewenste resultaat, maar heeft de opdrachtnemer meer vrijheid om de werkzaamheden naar eigen inzicht uit te voeren en is geen sprake van ondergeschiktheid. Naar het oordeel van de commissie was in de situatie van de consument sprake van een opdrachtrelatie en niet van een gezagsverhouding zoals vereist voor een arbeidsovereenkomst. Ook bij een opdrachtrelatie moeten bepaalde instructies van een opdrachtgever worden gevolgd. Uit de stukken en uit de zitting blijkt echter dat de consument de vrijheid had om haar werkzaamheden naar eigen inzicht in te richten, ook al betwist de consument dit. Daarom is geen sprake van de gezagsverhouding die voor een arbeidsovereenkomst vereist is.

De omstandigheid dat – zoals de consument heeft aangevoerd – in de filmbranche op deze wijze wordt gewerkt en het bedrijf waarvoor zij de werkzaamheden verrichte geen mensen in dienst neemt omdat het een kleine organisatie is, brengt niet mee dat toch sprake is van een arbeidsovereenkomst.

Daarnaast is naar het oordeel van de commissie ook niet voldaan aan het element loon. Bij een arbeidsovereenkomst ontvangt een werknemer loon rechtstreeks van zijn werkgever. Dat loon wordt uitbetaald nadat loonheffingen en premies zijn ingehouden. Over loon wordt geen btw berekend of gefactureerd. In de situatie van de consument bracht de consument voor haar werkzaamheden btw in rekening en werden de facturen verzonden door een verloningsbedrijf. Dat is een aanwijzing dat geen sprake is van loon in de zin van een arbeidsovereenkomst, maar van een vergoeding voor verrichte werkzaamheden op basis van een opdracht. Daarom is ook aan dit vereiste voor een arbeidsovereenkomst niet voldaan.

Omdat niet is voldaan aan twee juridische kenmerken van een arbeidsovereenkomst uit artikel 7:610 BW, is geen sprake van een arbeidsovereenkomst zoals bedoeld in de polisvoorwaarden. Dat betekent dat voor het geschil van de consument geen dekking bestaat onder de rechtsbijstandsverzekering.

De commissie begrijpt tijdens de zitting dat de consument in 2001 via een tussenpersoon de rechtsbijstandsverzekering heeft afgesloten. De consument verrichtte toen op dezelfde wijze werkzaamheden als nu. Mogelijk heeft de tussenpersoon destijds verkeerd geadviseerd, maar die verkeerde advisering kan niet worden tegengeworpen aan de uitvoerder of de verzekeraar van de rechtsbijstandverzekering.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website https://www.kifid.nl/reglementen/. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website https://www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/ .

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in vraag 58 en 59 van het reglement van de geschillencommissie te vinden op de website https://www.kifid.nl/reglementen/.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Boek 7 artikel 610 (7:610 BW)

Arbeidsovereenkomst

1. De arbeidsovereenkomst is de overeenkomst waarbij de ene partij, de werknemer, zich verbindt in dienst van de andere partij, de werkgever, tegen loon gedurende zekere tijd arbeid te verrichten.

2. Indien een overeenkomst zowel aan de omschrijving van lid 1 voldoet als aan die van een andere door de wet geregelde bijzondere soort van overeenkomst, zijn de bepalingen van deze titel en de voor de andere soort van overeenkomst gegeven bepalingen naast elkaar van toepassing. In geval van strijd zijn de bepalingen van deze titel van toepassing.